

Національна академія медичних наук України

ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т.Малої НАМН України»

ГО «Українська асоціація профілактичної медицини»

ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В.Т. Зайцева НАМН України»

ДУ «Інститут медичної радіології та онкології ім. С. П. Григор'єва НАМН України»

ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України»

Харківський національний медичний університет

**МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
ЗА УЧАСТЮ МІЖНАРОДНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ**

**«ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ У НАУЦІ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ»**

ПРИСВЯЧЕНА ДНЮ НАУКИ

23-24 травня 2024 р.

Харків, 2024

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ТЕРАПІЇ ІМЕНІ Л.Т.МАЛОЇ НАМН УКРАЇНИ»
ГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ»
ДУ «ІНСТИТУТ ЗАГАЛЬНОЇ ТА НЕВІДКЛАДНОЇ ХІРУРГІЇ
ІМ. В.Т. ЗАЙЦЕВА НАМН УКРАЇНИ»
ДУ «ІНСТИТУТ МЕДИЧНОЇ РАДІОЛОГІЇ ТА ОНКОЛОГІЇ
ІМ. С. П. ГРИГОР'ЄВА НАМН УКРАЇНИ»
ДУ «ІНСТИТУТ ПАТОЛОГІЇ ХРЕБТА ТА СУГЛОБІВ
ІМ. ПРОФ. М. І. СИТЕНКА НАМН УКРАЇНИ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
ЗА УЧАСТЮ МІЖНАРОДНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ ДНЮ НАУКИ**

**«ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ У НАУЦІ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ»**

23-24 травня 2024 р.

Харків, 2024

УДК: 616"364"(063)

Затверджено засіданням Вченої ради
ДУ «Національний інститут терапії
імені Л.Т. Малої НАМН України»,
Протокол № 6 від 21.05.2024 р.

Редакційна рада

Г.Д. Фадєєнко (голова)

О.В. Колеснікова (заступник голови)

О.Є. Гріднєв, Н. І. Черелюк,

Відповідальний секретар: В.В. Малько

P26 «Перспективи та інновації у науці молодих вчених в умовах воєнного часу»:
Матеріали науково-практичної конференції молодих вчених за участю
міжнародних спеціалістів, присвяченої Дню науки, 23-24 травня 2024 р./за ред.
Г.Д. Фадєєнко та ін. – Х., 2024. – 52 с. Режим доступу:
<https://therapy.org.ua/files/Material23-24-05-2024.pdf>

Матеріали конференції призначені для спеціалістів різних медичних
спеціальностей, що займаються проблемами теоретичної та практичної медицини,
а також студентам медичних закладів.

ГАСТРОІНТЕСТИНАЛЬНІ ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПОРУШЕННЯ У ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ СПЕКТРУ АУТИЗМУ

Браткова Л. Б.

Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

Наразі доведено, що розлади аутистичного спектра (РАС) є генетично обумовленим станом, з яким асоційовано порушення регуляторних механізмів вегетативної іннервації та імунної системи, метаболічних процесів, функціональної активності мікробіому.

Мета: проаналізувати структуру захворюваності та перебіг РАС на тлі функціональних гастроінтестинальних порушень (ФГП) у дітей з РАС.

Матеріали і методи: Обстежено 66 дітей, середній вік ($3,67 \pm 0,17$), у яких встановлено РАС. Надалі сформовано 2 підгрупи: А – із супутніми ФГП. (45 дітей), В – без супутньої патології травної системи (21 дитина). Для оцінки ступеня клінічних проявів РАС у дітей було застосовано загальновизнану рейтингову шкалу Childhood autism rating scale (CARS) (Schopler et al., 1980, 1988).

Отримані результати: Встановлено, що у 68,20 % обстежених дітей з РАС, наявні ФГП. Згідно з дослідженням, ФГП, що часто співвідносяться з РАС, є функціональні розлади біліарного тракту (ФРБТ) у 22,70 % випадків (при цьому у 12,90 % з них спостерігається розлад сфінктера Одді) і синдром подразненого кишечника (СПК) у 27,30 % (з переважанням діареї у 18,20 % та закрепи у 9,10 %). У 18,2 % випадків спостерігаються синтропні ФГП. Оцінюючи вплив ФГП на перебіг РАС, визначено: у групі В переважання легких форм РАС над важкими у співвідношенні 5,5 до 1,0.

Оцінюючи психічні та поведінкові розлади у дітей з РАС за доменами шкали CARS, виявлено надвисокі показники порушень у доменах: емоційна відповідь, адаптація до змін та схильність до посилення нервового напруження та страхів. При порівнянні тяжкості аутистичних проявів виявлено статистично значущі відмінності залежно від варіанта ФГП: при СПК на рівні $p = 0,004$, при ФРБТ – $p = 0,009$, а за умов синтропії – $p = 0,041$.

Висновки: У дітей з РАС ФГП характеризується високою частотою ($68,20 \pm 4,66$ %). У структурі ФГП переважає синдром подразненого кишечника ($27,30 \pm 4,46$ %), функціональні розлади біліарного тракту ($22,7 \pm 4,19$ %), синтропні функціональні порушення ($18,20 \pm 3,86$ %). Синтропні порушення травної системи обтяжують перебіг РАС, що вкотре доводить асоціативний зв'язок між ступенем тяжкості психічних та поведінкових розладів при РАС та ФГП ($p < 0,001$).

